

PLAN ADAPTACYJNY NIEPUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA JĘZYKOWEGO „MAŁY ODKRYWCA”

Wstęp

Adaptacja jest procesem przystosowania się jednostki do funkcjonowania w zmienionym środowisku społecznym. Spośród wielu procesów adaptacyjnych, przez jakie przechodzi człowiek, niezwykle istotnym jest proces przystosowania się dziecka do przedszkola. Pierwsze dni w przedszkolu są bardzo ważnym i jednocześnie trudnym okresem dla wielu osób: dla dzieci, które po raz pierwszy pozostają bez rodziców/ opiekunów; dla rodziców/ opiekunów, bo oddają swoje pociechy w obce ręce; dla wychowawców, ponieważ muszą poznać i wspierać jak najlepiej liczne grono maluchów. Jeżeli początkowy okres pobytu dziecka w przedszkolu wiąże się z przyjemnymi uczuciami i przeżyciami, wówczas jest ono pozytywnie nastawione na odbiór świata i ludzi. Co więc zrobić, aby w tych pierwszych dniach wszystkim było łatwiej? Odpowiedzią na to pytanie jest dobrze przygotowana i przemyślana adaptacja, która jest procesem długotrwałym, który powinien być rozłożony w czasie i realizowany przez wiele osób równocześnie.

Program adaptacyjny ma na celu ułatwienie dzieciom przekroczenia progu przedszkola, a rodzicom/ opiekunom zmniejszenie ich obaw i stresu. Nauczycielom program ten pozwala lepiej i dokładniej poznać dziecko, nawiązać współpracę z rodzicami/ opiekunami dziecka. Nauczyciel obserwuje dziecko, jego umiejętności, posiadane wiadomości i sposoby zachowania się w różnych sytuacjach i warunkach. Tworzy się więc wokół dziecka klimat pełen życzliwości, cierpliwości i akceptacji, ponieważ tylko takie podejście leży u podstaw właściwej i sukcesywnej organizacji procesu adaptacyjnego.

Dzieci przychodzące do przedszkola znacznie różnią się od siebie poziomem zdolności przystosowawczych. Część dzieci adaptuje się szybko i łatwo, ale są też tacy którzy mają z tym większe trudności. W pierwszych dniach rodzice/ opiekunowie patrzą z przerażeniem na płacz czy niechęć swojego dziecka. Dzieci na nowe miejsce, sytuacje mogą reagować w

różny sposób np.: płaczem, krzykiem, ucieczką, wycofaniem, pozorną akceptacją, zaburzeniem funkcjonowania - moczenie noone, jąkanie itp.

Pragnąc maksymalnie zmniejszyć trudności adaptacyjne warto dostatecznie wcześniej przygotować dziecko do tej nowej sytuacji i stopniowo przyzwyczajać je do przebywania w nowym miejscu pod opieką osób trzecich. Do takich trudnych sytuacji trzeba przygotować zarówno dzieci, jak i ich rodziców/ opiekunów. Przedszkole na kilka miesięcy przed przyjęciem małego przedszkolaka powinno rozpocząć z nimi współpracę. Dzieci spokojnie będą miały okazje poznawać przedszkole, sale, plac zabaw, nauczycieli itp. To pomoże zminimalizować stres rodziców/ opiekunów i dzieci. W lepszej adaptacji pomoże również atmosfera zaufania, zrozumienia i akceptacji.

Aby osiągnąć sukces wszyscy musimy tę sytuację potraktować poważnie i z rozsądkiem. Dzieciom, Rodzicom/ Opiekunom i nam Wszystkim życzymy, by pierwszy krok do samodzielności łączył się z samymi przyjemnymi przeżyciami.

Problemy dziecka wstępującego do przedszkola

- nawiązanie kontaktu z nieznanymi osobami dorosłymi oraz rówieśnikami w krótkim czasie
- rozstanie z rodzicami/ opiekunami
- poznanie otoczenia przedszkolnego
- poznanie funkcji pomieszczeń i sposobów korzystania ze znajdujących się w nich urządzeń i przedmiotów
- pozyskanie informacji o organizacji dnia w przedszkolu i związanej z tym orientacji czasowej oraz wymagań dotyczących uczestnictwa w życiu grupy
- zakres posiadanych umiejętności samoobsługowych

Założenia

Założeniem programu jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi. Program adaptacyjny oparty na wiedzy o rozwoju dziecka, określa system wzajemnych oddziaływań pedagogicznych oraz organizacyjnych przedszkola, rodziny w celu stworzenia dzieciom najlepszego startu przedszkolnego.

Cele ogólne

Nadrzędnym celem programu adaptacyjnego jest ułatwienie nowoprzyjętym do przedszkola dzieciom „łagodnego” startu w grupie rówieśniczej oraz bezbolesnego rozstania się z rodzicami/ opiekunami, poprzez wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka w aspekcie społecznym zgodnie z jego możliwościami rozwojowymi, stworzenie dzieciom odpowiednich warunków do szybkiej adaptacji w nowym środowisku społecznym jakim jest przedszkole, nawiązanie współpracy z domem rodzinnym przedszkolaków, w celu określenia wspólnych działań odnośnie adaptacji i stworzenia atmosfery wzajemnego zaufania i akceptacji.

Cele szczegółowe

- ułatwienie dzieciom przekroczenia progu przedszkola
- obniżenie lęku dzieci przed rozstaniem z rodzicami
- skrócenie czasu przystosowania do przedszkola
- wspomaganie i umożliwienie dziecku poznania nowego otoczenia w poczuciu bezpieczeństwa
- ograniczenie w środowisku przedszkolnym liczby bodźców utrudniających wychowankowi adaptację
- wyrabianie orientacji czasowej w rozkładzie dnia w przedszkolu
- stopniowe przyswajanie wiedzy o przeznaczeniu i sposobie korzystania z różnych pomieszczeń i urządzeń w nich zawartych

- motywowanie dzieci do podejmowanie działań i zachowań sprzyjających w integrowaniu się z przedszkolem
- kształtowanie poczucia przynależności do grupy przedszkolnej i społeczności przedszkolnej
- motywowanie rodziców/ opiekunów oraz pracowników przedszkola do zapewnienia optymalnych warunków do łatwej adaptacji
- obniżenie lęków rodziców/ opiekunów związanego z koniecznością oddania dziecka pod opiekę pracownika przedszkola
- integracja rodziców/ opiekunów z przedszkolem w celu ułatwienia lepszej współpracy
- zapoznanie rodziców/ opiekunów z bazą i zasobami przedszkola, jego organizacją pracy
- uświadomienie rodzicom/opiekunom potrzeb emocjonalnych dziecka
- przygotowanie rodziców/ opiekunów do udzielania dziecku wsparcia psychicznego i pomocy w procesie przystosowania
- integracja rodziców/ opiekunów między sobą
- wzmacnianie dorosłego w roli rodzica
- nawiązanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym dziecka

Zadania

- nawiązanie współpracy przez przedszkole / wychowawcę z rodziną, w celu włączenia jej w przygotowanie dziecka do nowej roli i środowiska przedszkolnego
- zorganizowanie specjalnych zajęć spotkań dla rodziców/ opiekunów i dzieci na terenie przedszkola
- przygotowanie rodziców/opiekunów do udzielania dziecku pomocy

Formy realizacji programu adaptacyjnego

1. Zapoznanie się nauczyciela z kartami przyjęcia dziecka do przedszkola.

2. Informowanie rodziców/ opiekunów o spotkaniach adaptacyjnych
(zaproszenia, informacja e-mailowa, telefoniczna)
3. Spotkania adaptacyjne dla dzieci i rodziców/ opiekunów.
4. Organizowanie dni otwartych placówki.
5. Spotkania indywidualne według potrzeb rodziców/ opiekunów i nauczycieli.
6. Integracja rodziców/ opiekunów poprzez:
 - zebrania grupowe
 - zabawy, zajęcia, uroczystości, wycieczki itp.
7. Zapoznanie dzieci z pomieszczeniami przedszkola, ogrodem i najbliższym otoczeniem.
8. Wspólne urządzenie sali przedszkolnej.
9. Wspólne ustalenie zasad i norm zachowania, które są przestrzegane w przedszkolu.
10. Organizowanie w przedszkolu urodzin lub imienin dziecka.
11. Umożliwienie dziecku przebywania w przedszkolu z rodzicami w pierwszych dniach pobytu.
12. Prowadzenie strony internetowej przedszkola.

Przewidywane efekty wdrożenia programu

1. Spokojne rozstania dzieci z rodzicami/ opiekunami i rozumienie, że pobyt w przedszkolu jest czasowy i kończy się powrotem do domu z rodzicami/ opiekunami.
2. Zaufanie dziecka względem nauczyciela i innych pracowników przedszkola.
3. Dobra znajomość dzieci i ich rodziców/ opiekunów.
4. Precyzyjne określenie oczekiwań rodziców/ opiekunów względem nauczyciela i przedszkola oraz odwrotnie.
5. Znajomość organizacji pracy przedszkola przez rodziców/ opiekunów oraz przebiegu dnia w przedszkolu przez dzieci.

6. Pozytywny, emocjonalny stosunek dzieci i rodziców/ opiekunów wobec przedszkola.
7. Akceptacja i uczestnictwo w życiu zespołowym.
8. Swobodne nawiązywanie przez dzieci kontaktów słownych z rówieśnikami i dorosłymi.
9. Zaangażowanie i zadowolenie dzieci z kontaktów z rówieśnikami, nauczycielami, pozostałymi współpracownikami i innymi.
10. Interesowanie się przez dzieci wydarzeniami w grupie i przedszkolu.
11. Aktywność fizyczna i emocjonalna dzieci.
12. Pewność i zadowolenia rodziców z faktu, iż dzieci w przedszkolu czują się bezpiecznie i dobrze.
13. Aktywny i chętny udział dzieci w uroczystościach i imprezach przedszkolnych.
14. Integracja rodziców/ opiekunów między sobą.

Rady dla rodziców/ opiekunów przygotowujących swoje dzieci do przedszkola:

1. Nie należy dziecka straszyć przedszkolem.
2. Należy wyjaśnić dziecku dlaczego będzie musiało chodzić do przedszkola.
3. Należy w domu dużo rozmawiać o przedszkolu, opowiadać o tym co będzie tam dziecko robiło.
4. Ważne jest przedstawienie pozytywnego, lecz w żadnym wypadku niewyidealizowanego obrazu przedszkola.
5. Ważne jest dokonywanie wspólnego zakupu wyprawki do przedszkola, pakowanie i oglądanie jej razem z nim.
6. Jeżeli dziecko do tej pory nie rozstawało się z rodzicami/ opiekunami, powinno być na kilka godzin pozostawione u dziadków lub znajomych, bowiem w przeciwnym razie przedszkole będzie kojarzyło się mu z pierwszym rozstaniem.
7. Możliwie często należy pozwalać dziecku na samodzielność, nie wyręczać go w samoobsłudze.
8. Należy postarać się, aby miało ono jak najwięcej kontaktów z rówieśnikami.

9. Należy stopniowo dopasowywać rytm dnia dziecka w domu do tego, jaki panuje w przedszkolu.
10. Warto do minimum zredukować inne stresy, niezwiązane z przedszkolem, aby na czas pierwszych tygodni w przedszkolu wyłączyć większe wrażenia czy życiowe zmiany (np.: przeprowadzki, narodziny rodzeństwa, nieobecność rodziców) – w takich przypadkach należy podwójnie zadbać o zaspokojenie potrzeb dziecka, szczególnie tych emocjonalnych.

Rady dla rodziców/ opiekunów dzieci przekraczających próg przedszkola:

1. Nie obiecuj nagrody za to, że dziecko pójdzie do przedszkola.
2. Ciesz się wspólnie z dzieckiem, że idzie do przedszkola.
3. Pozwól dziecku zabrać ulubioną zabawkę.
4. Pomóż dziecku rozebrać się i zwróć uwagę gdzie zostawicie rzeczy.
5. Pożegnaj się krótko, nie przedłużaj pożegnania.
6. Nie zabieraj dziecka do domu, gdy płacze i protestuje przy rozstaniu; jeśli ulegniesz będzie coraz trudniej.
7. Jeżeli rozstania z mama są trudne, przez pierwsze dni powinien przyprowadzać dziecko tata lub dziadkowie.
8. Zawsze witaj dziecko z uśmiechem.
9. Kontroluj co mówisz przy dziecku na temat sytuacji dotyczącej pobytu w przedszkolu.
10. Nie wywołuj dodatkowego stresu, pytając zaraz po wyjściu z przedszkola o pobyt w przedszkolu - dziecko samo zacznie opowiadać w dogodnym dla niego momencie.

